

1

Skakavac i kralj

Na današnji veliki dan nešto se neobično uskomešalo duboko u usnulom srcu Hejholta, u nerazmrsivom lavirintu tihih prolaza i u zapuštenim, bršljanom obraslim dvorištima zamka, u monaškim rupama i vlažnim, senovitim odajama. Dvorani i sluge jednako su prevrtali očima i došaptavali se. Pralje su se značajno zgledale preko sudopera u kuhinji punoj pare. Prigušeni razgovori kao da su se vodili u svakom hodniku i dvorištu velikog utvrđenja.

Mogao je to biti prvi dan proleća, sudeći po sveopštem iščekivanju bez daha, ali veliki kalendar u pretrpanoj sobi doktora Morgenesa pokazivao je drugačije: bio je tek mesec novander. Jesen je pridržavala vrata, a zima se spremala da uđe.

Ono zbog čega se taj dan razlikovao od svih drugih nije bilo godišnje doba, već mesto – prestona dvorana u Hejholtu. Tri duge godine njena su vrata bila zatvorena po kraljevom naređenju, a teške draperije zastirale su raznobojne vitražne prozore. Čak ni služinčad koja je čistila nije smela da pređe preko praga, što je beskrajno uvredilo glavnu sobaricu. Tri leta i tri zime u dvoranu niko kročio nije. Danas više nije bila prazna i čitav zamak brujaio je od glasina.

Zapravo, postojala je *jedna* osoba u užurbanom Hejholtu čija pažnja nije bila prikovana za dugo neupotrebljavanu sobu, jedna pčela u uzavreloj košnici čija je usamljena pesma bila u neskladu sa opštim zujanjem. Ta osoba sedela je usred Vrta živica, u udubljenju između tamnocrvenog kamena kapele i ogolelog boka kosturnog

lava od živice, i mislila je da nikome nije potrebna. Dan je do tog trena bio izluđujući – žene sve u poslu, s malo vremena da odgovaraju na pitanja; doručak okasneo, a pritom i hladan. Kao i obično, dali su mu zbunjujuća naređenja i niko nije imao vremena da ga traći na *njegove* nevolje...

A i to je, pomislio je namćorasto, moglo sasvim lako da se predvidi. Da nije otkrio tu ogromnu, veličanstvenu bubu – koja je naišla šetajući vrtom, samozadovoljna kao neki imućni seljanin – čitavo popodne bilo bi utrošeno uzalud.

Grančicom je proširio malenu stazu koju je izgrebao u tamnoj, hladnoj zemlji kraj zida, ali zarobljenik i dalje nije hteo da krene napred. Blago je zagolicao sjajni lub, ali tvrdoglava buba nije htela da popusti. Namrštio se i uvukao gornju usnu u usta.

„*Sajmone!* Svetog ti postanja, kud si se samo denuo?“

Grančica mu ispade iz neosetljivih prstiju, kao da mu je srce proburazila strela. On se polako okrenu da pogleda obličje koje se nadnosilo nad njim.

„Nigde...“, zausti Sajmon, ali dok su mu reči prelazile preko usana, dva koščata prsta zgrabiše ga za uvo i naglo ga povukoše na noge uz dreku od bola.

„Nemoj ti meni 'nigde', zgubidane jedan mali“, dreknu mu u lice Zmaj-žena Rejčel, glavna sobarica – što je bilo moguće samo zahvaljujući tome što je stajala na prstima i što je dečak prirodno bio poguren, jer je bila niža od njega za gotovo čitavu stopu.

„Izvinjavam se, onda, gospo, izvinjavam se“, promrmlja Sajmon, primetivši s tugom kako buba glavinja napred prema pukotini u zidu kapele i slobodi.

„Neće ti večito uspevati da se izvlačiš s tim 'izvinjavam se'“, zarezā Rejčel. „Svi do jednog u kući rade i pripremaju se, osim tebe! I kao da to nije dovoljno loše, moram *ja* da traćim svoje dragoceno vreme trudeći se da te pronađem! Kako samo možeš da budeš tako nevaljao, Sajmone, kad bi trebalo da se ponašaš kao muškarac? Kako samo možeš?“

Štrkljasti četrnaestogodišnjak je bio strašno postidēn, pa je oćutao. Rejčel je piljila u njega.

Ta riđa kosa i pege, pomisli ona, sve je to samo po sebi dovoljno jadno, ali kada začkilji tako i namršti se – ma ovo dete izgleda k'o pravi tantuz!

Sajmon je i sam piljio u ženu koja ga se dočepala i video je da Rejčel teško diše i izbacuje oblačiče pare u novanderski vazduh. I drhtala je, mada Sajmon nije znao je li to bilo od hladnoće ili besa. A nije ni bilo važno. Samo ga je nagnalo da se oseća još gore.

Ona još očekuje odgovor – kako samo izgleda umorno i ljutito!
Pogurio se još primetnije i zapiljio u sopstvena stopala.

„Pa, onda ima da pođeš sa mnom. Sâm Gospod zna da umem da uposlim dokone dečake. Zar ne znaš da je *kralj* ustao iz bolesničke postelje? Da je danas otišao u prestonu dvoranu? Zar si gluv i slep?“ Ona ga dograbi za lakat i povede da poskakuje za njom kroz vrt.

„Kralj? Kralj Džon?“, upita Sajmon iznenađen.

„Ne, neznalice mala, kralj Kaldrma! *Naravno* kralj Džon!“ Rejčel se ukopa u mestu da gurne pramen mlitave kose sive kao čelik natrag pod kapicu. Ruka joj je zadrhtala. „Eto, nadam se da si sada zadovoljan“, reče ona. „Toliko si me usplahirio i uzrujao da sam s nepoštovanjem uzela u usta ime našeg dobrog starog kralja Džona. I još sad, kad je tako bolestan.“ Frknula je glasno, a onda se nagnula da zalepi bolno Sajmona po mišići. „Hodi samo.“

Zatabanala je dalje ispred nevaljalca koji ju je sledio.

Jedini dom koji je Sajmon ikada upoznao bio je prastari zamak zvani Hejholt, što je značilo Visoka Tvrđava. I ime mu je pristajalo: Kula Zelenog Anđela, najviše mesto u njemu, uzdizala se visoko iznad najstarijih i najviših stabala. Kad bi sâm ženski Anđeo s vrha kule ispustio kamen iz patinaste šake, ovaj bi se strmoglavio bezmalo dvesta lakata niže gde bi pljusnuo u žabokrečinu šanca i uznemirio san velikih štuka koje plutaju tik iznad vekovnog blata.

Hejholt je bio mnogo stariji od svih generacija erkinlandanskih seljana koji su se rađali, radili i umirali na njivama i u selima oko velikog zamka. Erkinlandani su samo bili poslednji koji su zauzeli dvorac za sebe – mnogi drugi su ga prisvajali, ali nikome nije uspelo da to učini do kraja. Na spoljnom zidu oko prostranog zamka video se učinak raznih ruku i doba: grubo klesani kamen i drvena građa Rimerijaca, nasumični krpež i neobične rezbarije

Hernistiraca, čak i precizno tesanje nabanskih zanatlija. Ali iznad svega toga nadnosila se Kula Zelenog Anđela koju su podigle besmrtni Site mnogo pre nego što su ljudi stigli u ove krajeve, kada je čitav Osten Ard bio njihov posed. Site su ovde prve zidale i sazdale svoje prvobitno uporište na predgorju odakle se video Kinslag i rečni put do mora. Nazvale su svoj zamak *Asu'a*; ako je ta kuća mnogih gospodara imala neko stvarno ime, onda je to ime bilo *Asu'a*.

Nestao je vilin-narod s travnatih ravnica i pitomih brežuljaka, pobegao ponajviše u šume, krševito gorje i druga mračna mesta koja ljudima ne prijaju. Kosti njihovog zamka – dom za uzurpatorre – ostale su za njima.

Paradoksalna *Asu'a*; gorda, a opet oronula, vesela i zastrašujuća, naizgled otporna na promene žitelja. *Asu'a* – Hejholt. Kao glomazna planina, zamak se nadnosio nad okolnim krajevima i gradom, zguren nad svojim dobrom poput usnule medvedice među mećićima, s medom na gubici.

Često se činilo da je Sajmon jedini stanovnik velikog zamka koji nije sebi pronašao mesto u životu. Zidari su malterisali okrećeno lice rezidencije i podupirali trošne zidine dvorca – mada rušenje ponekad kao da je prestizalo popravke – bez ijedne pomisli o tome kako se svet okreće ili zašto. Sluge i sobari su tu i tamo veselo zviždukali i kotrljali ogromne bačve vina i usoljene govedine. S dvorskim senešalom kraj sebe cenjkali su se sa zemljoradnicima oko mladog luka i od zemlje vlažne šargarepe koje su ovi svakog jutra u džakovima donosili u hejholtsku kuhinju. A Rejčel i njene sobarice uvek su bile u strašnoj gužvi, razmahane metlama od uvezane slame u poteri za lopticama prašine, kao da teraju nestašne ovce, mrmljajući bogobojažljive kletve zbog stanja u kojem *neki ljudi* ostave sobu kada iz nje odu, i uopšte su bile strah i trepet za lenje i aljkave.

Usred takve marljivosti, štrkljasti Sajmon bio je kao onaj skakavac iz basne usred mravinjaka. Znao je da nikada neće postići bogzna šta: mnogo ljudi mu je to govorilo, a gotovo svi oni bili su stariji – i verovatno mudriji – od njega. U godinama kada drugi

dečaci larmaju o tome kako bi da se prihvate odgovornosti odraslih muškaraca, Sajmon je još bio zbunjen i nesiguran. Kakav god zadatak dobio da uradi, pažnja bi mu ubrzo odlutala i on bi sanjario o bitkama, džinovima i putovanjima morem u visokim, blistavim brodovima... i nekako, stvari bi se polomile, pogubile, ili bi posao bio pogrešno urađen.

Povremeno nisu mogli uopšte da ga nađu. Hvatao je krivine po zamku kao suvonjava senka, umeo je da se uzvere uz zid jednako dobro kao i zidari kad popravljaju krov ili stakloresci, i znao je toliko prolaza i rupa za skrivanje da su ga ljudi u zamku nazivali imenom „duh-dečak.“ Rejčel ga je često ćuškala iza ušiju i nazivala ga tikvanom.

Rejčel mu konačno pusti ruku. Sajmon je utučeno vukao noge dok je sledio glavnu sobaricu kao grančica zakačena za porub suknje. Pronašla ga je, buba mu je pobjegla i popodne mu je bilo upropašćeno.

„Šta moram da uradim, Rejčel“, promumla on nadureno, „da pomažem u kuhinji?“

Rejčel prezrivo frknu i nastavi da se gega, jazavac u kecelji. Sajmon se žalostivo osvrnu prema okrilju krošnji i živica u vrtu. Njihovi koraci su zajedno svečano odzvanjali dugačkim kamenim hodnikom.

Odrastao je uz sobarice, ali pošto sasvim izvesno sâm nikada neće postati jedna od njih – na stranu to što je bio dečak - Sajmonu se očigledno *nisu* mogli poveriti pipavi kućni poslovi – svi su se veoma trudili da mu nađu odgovarajući posao. U jednoj velikoj kući, a Hejholt je nesumnjivo bio najveća moguća, nije bilo mesta za one koji ne rade. On je našao neku vrstu zaposlenja u kuhinjama zamka, ali čak ni u toj malo zahtevnoj raboti nije bio sasvim uspešan. Ostala služinčad su se smejala i podgurkivala kada bi videla kako Sajmon – ruku do lakata zagnjurenih u vruću vodu, očiju zatvorenih u očiglednom sanjarenju – uči da leti kao ptica, ili spasava gospe iz snova od izmišljenih zveri, dok mu ribača četka pluta po posudi za pranje.

Legenda veli da je ser Fluiren – rođak slavnog ser Kamarisa Nabanskog – u mladosti došao u Hejholt kako bi postao vitez i, usled svoje neizrecive poniznosti, godinu dana radio prurušen u istim ovim prostorijama za sluge. Služinčad u kuhinji su ga zadirkivala – ili je tako makar bilo u priči – i nazivala ga „Leporuki“ zato što mu fini beli prsti nisu potamnili ni od tako strašnog dirinčenja.

Sajmonu je bio dovoljan samo pogled na sopstvene šape s ispućalim noktima, ružičaste od vrele vode, da bi znao da *on* nije siročić nikakvog velikog plemića. Bio je služinče i smetlar, i to mu je bilo to. Svi su znali da kralj Džon nije bio mnogo stariji od njega kada je posekao Crvenog Zmaja. Sajmon se rvao s metlama i kantama. Ali, nije to ni bilo tako važno: svet je bio drugačiji, mirniji nego kada je Džon bio mlad, uglavnom zahvaljujući samom starom kralju. Nijedan zmaj – bar ne živ – nije stanovao u mračnim, beskrajnim hodnicima Hejholta. Ali Rejčel – kako ju je Sajmon često kleo u sebi – s tim kiselim licem i prstima strašnim kao klešta, bila je gotovo dostojna zamena.

Stigli su u predvorje prestone dvorane, središte te prekomerne trke. Sobarice su se razletele i odbijale od zida do zida kao muve u boci. Rejčel je stajala podbočena i nadgledala svoj posed – i činilo se, sudeći po osmehu njenih stisnutih tankih usana, da joj se dopada to što vidi.

Sajmon je čekao kraj zida prekrivenog tapiserijom, na trenutak zaboravljen. Poguren, zurio je krajičkom oka u novu devojkicu Hepzibu, koja se, onako bucmasta i kovrdžava, bezobrazno njihala u hodu. Dok je prolazila s kofom u kojoj se ljeskala voda, uhvatila je njegov pogled i široko se osmehnula, razgaljena. Sajmon oseti kako mu plamen pucketa uz vrat i u obraze, pa se okrenu da čačka po iskrzanoj zidnoj prostirci.

Rejčel nije promaklo njihovo oćijukanje.

„Gospod te išibao k’o magarca, dečaće, zar ti nisam rekla da prioneš na posao? Hajde onda!“

„Šta to?! Na kakav posao?!“, viknu Sajmon i prenerazi se kada začu Hepzibin srebrnasti kikot iz hodnika. Uštinu se iznervirano za ruku. Bolelo je.

„Uzmi tu metlu i idi da pometeš doktorove odaje. Taj čovek živi kao neki pacov, a ko zna *kuda* će kralj poželeti da ode sada, pošto je na nogama.“ Po tonu u Rejčelinom glasu bilo je jasno da smatra kako mušku svojeglavost nimalo ne umanjuje ni kraljevska titula.

„Odaje doktora Morgenesa?“, upita Sajmon; osokolio se prvi put otkad je zatečen u vrtu. „Odmah idem tamo!“ On dograbi metlu u trku i nestade.

Rejčel frknu i okrenu se da ponovo pogleda besprekorno savršenstvo predvorja. Načas se zapita šta bi moglo da se dešava iza dveri te velike prestone dvorane, a onda odbaci tu zabludelu misao jednako nemilosrdno kao što bi pljusnula komarca u letu. Poteravši svoje legije pljeskom ruku i čeličnim pogledom, ona ih izvede iz predvorja u novu žestoku bitku protiv svog smrtnog neprijatelja, nereda.

U toj dvorani iza vrata visile su prašnjave zastave, red za redom duž zidova, izbleđeli bestijarijum fantastičnih zverova: sunčani zlatni pastuv Klana Merдона, nabanski sjajni grb s vodomarom, sova i vo, vidra, jednorog i bazilisk – niz za nizom nemih, usnulih bića. Ni dašak nije pomerao te izlizane barjake; čak je i paučina visila prazna i bez plena.

Ipak, nešto se malčice promenilo u prestonoj dvorani – nešto je ponovo bilo živo u zasenčenoj odaji. Neko je pevao tihu melodiju tanušnim glasom veoma malog dečaka ili veoma starog muškarca.

Na najudaljenijem kraju dvorane, na kamenom zidu između kipova velikih kraljeva Hejholta visila je masivna tapiserija, tapiserija s kraljevskim grbom, Plamen-zmajem i Drvetom. Mračni kipovi od malahita, počasna straža šestorice, stajali su oko ogromnog, teškog prestola koji kao da je sav bio izrađen od požutele belokosti, s rukonaslonima kvrgavim i zglavkastim, dok je povrh naslonajala ogromna, zubata zmijska lobanja u čijim su se dupljama taložile senke.

Na tom prestolu i ispred njega sedele su dve prilike. Ona mala, odevena u iznošeno lakrdijaško odelo, pevala je; glas tog čoveka

dizao se od podnožja prestola, preslab da izazove makar i najmanji odjek. Iznad njega nadnosilo se suvonjavo obličje, nasadeno na ivicu stolice kao ostareli raptor – umorna, sputana ptica grabljivica prikovana za kosti potamnelog sjaja.

Kralj, već tri godine bolan i slab, vratio se u svoju prašnju dvoranu. Slušao je kako čovečuljak kraj njegovih nogu peva; kraljeve duge, pegave šake stiskale su rukonaslone velikog, požutelog prestola.

Bio je to visok čovek – nekada veoma visok, ali sada poguren kao monah u molitvi. Na njemu je visila odora, nebeski plavetna kao nebo, a brada mu je bila kao u uzirskog proroka. Preko krila mu je ležao mač i sijao kao da je tek uglačan; na čelu mu je bila gvozdena kruna, načičkana smaragdima zelenim kao more i neupadljivim opalima.

Kepec pod kraljevim nogama zastade za jedan dugi, nemi tren, a onda započe novu pesmu:

*„Prebrojat li možeš kišne kapi
Kad sunce zasija?
Preplivat li možeš reku
Koja je presušila?
Uхватit li možeš oblak?
Jok, more, a ne mogu ni ja...
Al' to vetar dovikuje: 'Čekaj.'
Dok duva kraj nas.
Vetar dovikuje: 'Čekaj.'
Dok duva kraj nas...“*

Kada se melodija završila, visoki starac u plavoj odori pruži ruku i dvorska luda je uze. Nijedan ni slova ne izusti.

Džon Prezviterijanski, Gospodar Erkinlandije i Veliki Kralj Osten Arda; strah i trepet za Site i branilac prave vere što uzmahuje mačem zvanim Klin Žarki, od kojeg je pao zmaj Šurakaj... Prezviterijanac Džon sedeo je ponovo na svom prestolu sačinjenom od zmajevih kostiju. Bio je veoma, veoma star, i plakao je.

„Ah, Tauzere“, prodahta on najzad glasom dubokim ali okrnjenim od starosti, „Bog koji je mogao da me dovede u ovako jadno stanje mora biti nemilostiv.“

„Možda, gospodaru.“ Maleni starac u kariranom prsniku osmehnu se smežuranim usnama. „Možda... ali mnogi drugi se nesumnjivo ne bi požalili na njegovu surovost da su u životu postigli koliko i vi.“

„Ali baš na to i *mislim*, prijatelju stari!“ Kralj ljutito zavrte glavom. „U ovim godinama kad su samo senke i oboleli, svi su ljudi međusobno jednaki. Svaki nedotupavi krojačev šegrt ima u sebi više od života nego ja!“

„Dobro de, gospodaru moj...“ Tauzerova seda glava ljuljala se s jedne strane na drugu, ali zvončići njegove kape – odavno već bez brenaca – nisu zazvonili. „Gospodaru, pritužbe vam jesu u pravo vreme, ali nose ludosti breme. Svaki čovek dovde stigne, bio velik ili mali. Proživeli ste lepo.“

Prezviterijanac Džon podiže balčak Klina Žarkog ispred sebe i pridržava ga kao da je Sveto Drvo. Pređe nadlanicom dugačke mršave šake preko očiju.

„Znaš li priču o ovom maču?“, upita on.

Tauzer naglo pogleda uvis: čuo je tu priču već mnogo puta.

„Ispricajte mi je, Kralju“, reče on tiho.

Prezviterijanac Džon se osmehnuo, ali nije odvajao oči od balčaka obloženog kožom koji je bio pred njim. „Mač ti je, druškane moj mali, produžetak čovekove desnice... i krajnja tačka njegovog srca.“ On podiže sečivo još više, tako da uhvati titraj svetla koje je dopiralo kroz jedan od malenih, visokih prozora. „Baš kao što je Čovek dobra desnica Boga – Čovek je i neumoljivi izvršilac volje Božjeg Srca. Shvataš li to?“

Najednom se pognuo i oči su mu bile ptičji bistre ispod čupavih obrva. „Znaš li šta je ovo?“ Pokazivao je drhtavim prstom na komadić izuvijanog, zardalog metala pričvršćenog za ručku mača zlatnom žicom.

„Recite mi, gospodaru.“ Tauzer je to savršeno dobro znao.

„Ovo je jedini preostali klin s pravog Drveta Pogubljenja koji još postoji u Osten Ardu.“ Prezviterijanac Džon prinese balčak usnama i poljubi ga, a onda nasloni hladan metal na obraz. „Ovaj

klin bio je u dlanu Uzira Edona, našeg Spasitelja... u Njegovoj šaci...“ Kraljeve oči uhvatile su načas neobično polusvetlo odozgo i izgledale su kao plamena ogledala.

„Naravno, tu je i relikvija“, reče on posle kratkotrajne tišine, „kost iz prsta mučenika Svetog Elstana, kojeg je zmaj pogubio, evo ovde, u balčaku...“

Nakratko ponovo zavlada tišina, i kada je Tauzer ponovo pogledao uvis, njegov gospodar je opet plakao.

„Fuj, pljujem sad na to!“, zastenja Džon. „Kako mogu da budem dostojan časti Božjeg Mača? S toliko grehova što me tako pritiskaju i još mi dušu prljaju – ruka koja je nekad posekla Crvenog Zmaja sada jedva može podići pehar s mlekom. O, na samrti sam, dragi moj Tauzere, na samrti!“

Tauzer se nagnu napred, oslobodi jednu kraljevu koščatu šaku stiska na maču i poljubi je dok je starac jecao.

„O, molim vas, gospodaru“, preklinjala je luda. „Ne plaćite više. Svi ljudi umreti moraju – vi, ja, svi. Ako nam ne dohaka glupost mladalačka ili zla sreća, onda nam je sudba da živimo dalje kao drveće: sve stariji i stariji, dok se na kraju ne zateturamo i ne padnemo. Tako je sa svime. Kako se možete odupreti volji Božjoj?“

„Ali ja sam *sazdao* ovu kraljevinu!“ Drhtavi bes obuzeo je Džona Prezviterijanskog kada je oteo šaku iz ludinog stiska i snažno udario po rukonaslonu prestola. „To *mora* nadmašiti težinom svaku mrlju greha koja mi je na duši, koliko god mračna bila! Dobri Gospod to svakako mora imati negde zapisano u svojoj Knjizi Računa! Ja sam ove ljude izvukao iz blata, isterao proklete, podmukle Site iz zemlje, seljanima podario zakon i pravdu... sva dobra koja sam počinio *moraju* imati veliku težinu.“ Džonov glas načas oslabi kao da su mu misli drugde odlutale.

„Ah, prijatelju stari“, reče on najzad ogorčeno, „sada više ne mogu ni da siđem do pijace u Glavnom prolazu! Moram ležati u postelji ili se vući po ovom hladnom zamku oslonjen o ruke mlađih. Moje... moje *kraljevstvo* truli na lozi dok se sluge došap-tavaju i na prstima prolaze ispred vrata moje spavaonice! Sve to u grehu!“

Kraljeve reči odjeknuše od kamenih zidova odaje i polako se rasplinuše među uskovitlanim česticama prašine. Tauzer

ponovo uze Džona za ruku i stade da je stiska sve dok se kralj ponovo nije pribrao.

„Pa“, reče Prezviterijanac Džon pošto je prošlo neko vreme, „ako ništa drugo, moj Elijas vladace čvršće nego što to ja sada mogu. Pošto sam video kako sve ovo propada“, on mahnu rukom da pokaže na čitavu prestonu dvoranu, „danas sam odlučio da ga pozovem da se vrati iz Meremunda. Mora se pripremiti da preuzme krunu.“ Kralj uzdahnu. „Pretpostavljam da bi trebalo da se okanem ovog svog ženskog cmizdrenja i budem zahvalan za ono što mnogim kraljevima nedostaje: za jakog sina koji će sačuvati moje kraljevstvo i pošto me više ne bude.“

„Dva jaka sina, gospodar.“

„Bah.“ Kralj iskrivi lice. „Mogu da kažem da je Džoša mnogo toga, ali reč 'jak' ne verujem da bi se tu našla.“

„Previše ste strogi prema njemu, gospodar.“

„Besmislica. Zar hoćeš da me podučavaš, ludo? Zar poznaješ sina bolje nego otac njegov?“ Džonova šaka zadrhta i na tren se činilo da će se s naporom osoviti na noge. Najzad, napetost popusti.

„Džoša je cinik“, zausti kralj ponovo, tišim glasom. „Cinik, melanholik, hladan prema nižima od sebe – a kraljev sin nema ništa drugo *osim* nižih od sebe, i svaki je od njih mogući atentator. Ne, Tauzi, čudan je taj, moj mlađi sin – a naročito otkad... otkad je ostao bez šake, Ah, milostivi Edone, možda sam ja to skrivio.“

„Kako to mislite, lorde?“

„Trebalo je da se ponovo oženim posle Ebekine smrti. Ova je kuća hladna otkad je bez kraljice... možda je to i dovelo do neobičnog raspoloženja u momka. Ali Elijas nije takav.“

„U prirodi princa Elijasa ima izvesne sirove neposrednosti“, promrmlja Tauzer, ali ako ga je kralj i čuo, ničim to nije pokazao.

„Hvala dobrotivom Bogu što je Elijas prvorodeni. Njegova je narav hrabra, ratnička – i mislim da Džoša ne bi bio bezbedan na prestolu da je *onaj* mlađi od njega.“ Kralj Džon odmahnu glavom hladno privržen toj pomisli, a onda posegnu dole i dograbi ludino uvo, uvrnuvši ga kao da je taj uvaženi starac dete od svojih pet ili šest godina.

„Obećaj mi jedno, Tauzi...“

„Šta to, gospodar?“

„Kada umrem – što će nesumnjivo biti uskoro, ne verujem da ću pregurati zimu – moraš dovesti Elijasa u ovu prostoriju... šta misliš, hoće li ovde obaviti krunisanje? Nema veze, ako to učine, moraš sačekati dok se to ne završi. Dovedi ga ovamo i daj mu Klin Žarki. Da, uzmi ga sad i čuvaj. Plašim se da bih mogao da umrem dok je on u Meremundu ili drugde, a želim da mu dođe pravo u ruku, s mojim blagoslovom. Razumeš li, Tauzi?“

Prezviterijanac Džon drhtavim rukama gurnu mač natrag u ukrašenu kaniju i načas se pomučio da raskopča remen o kojem je visio. Pletivo se uhvatilo i Tauzer se pridigao na kolena kako bi razvezao čvor snažnim starim prstima.

„Kako glasi blagoslov, gospodaru moj?“, upita on, s jezikom među zubima dok je pokušavao da razmrsi remen.

„Reci mu ono što sam ja rekao tebi. Reci mu da je mač vršak njegovog srca i šake, baš kao što smo mi alatke Srca i Šake Boga Oca... i reci mu da *nikakva* nagrada, koliko god plemenita bila, nije vredna... nije vredna...“ Džon je oklevao, a onda je prešao drhtavim prstima preko očiju. „Ne, pusti sad to. Kaži mu samo ono što sam ti rekao za mač. To mu reci.“

„Hoću, Kralju moj“, reče Tauzer. Mrštio se, iako je raspleo čvor. „Rado ću vam uslišiti želju.“

„Dobro.“ Prezviterijanac Džon se ponovo zavali u svom prestolu od zmajokosti i sklopi sive oči. „Pevaj mi opet, Tauzi.“

Tauzer poslušao. Iznad njih, prašnjavi barjaci se naizgled malo zanjahaše, kao da je šapat prohujao kroz gomilu posmatrača, između drevnih čaplji, medveda sa očima bez sjaja i drugih još čudnijih bića.